

Wolontariat, zaczynamy!

Scenariusz lekcji na godzinę do dyspozycji wychowawcy dla klas VI- VIII

W RAMACH: **Programu rozwoju wolontariatu w szkołach**

Lekcja o wolontariacie pomoże dostrzec uczniom i uczennicom, że doświadczenia wolontariackie mogą być zgodne z ich zainteresowaniami, przyniosą im wiele korzyści, a jednocześnie uświadomią im, że działania na rzecz innych powinny uwzględniać aktualną sytuację i potrzeby grupy, której chcemy pomóc.

Program rozwoju wolontariatu w szkołach jest finansowany przez m.st. Warszawa w ramach projektu "Ochotnicy warszawscy". Bezpośrednim realizatorem programu jest Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej.

TEMAT: Wolontariat, zaczynamy!

OPRACOWANIE: Monika Prus-Głaszczka

CZAS TRWANIA: 45minut

POZIOM NAUCZANIA: VI-VIII klasa szkoły podstawowej

PRZEDMIOT: godzina do dyspozycji wychowawcy

CELE:

Podczas lekcji uczniowie i uczennice:

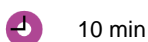
- zapoznają się z ideą wolontariatu;
- dowiedzą się, że wolontariat jest szerokim pojęciem i odnosi się nie tylko do działań zorganizowanych przez dorosłych w które mogą włączać się uczniowie i uczennice, ale także oddolnych inicjatyw i pomysłów;
- poznają różnorodne działania wolontariackie;
- zastanowią się, w jakiego rodzaju aktywności chcieliby się zaangażować w przyszłości.

MATERIAŁY POMOCNICZE:

długopisy, flipchart lub tablica, flamastry, karteczki samoprzylepne, taśma malarska, załączniki

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Rozpoczęcie zajęć

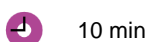

10 min

Powiedz uczniom i uczennicom, że dzisiejsza lekcja będzie dotyczyła wolontariatu. Zapytaj czy ktoś z klasy miał doświadczenie wolontariatu: co to było? Dla kogo? Jakie to było doświadczenie?

Możesz poprosić, aby uczniowie i uczennice porozmawiali o tym w parach. Dodaj, że wolontariat może być rozumiany szeroko jako „świadoma, dobrowolna działalność podejmowana na rzecz innych wykraczająca poza więzy rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie” (definicja wg. Centrum Wolontariatu). Może być to udział w szkolnym projekcie społecznym, akcji, działalność poza szkołą. Jeśli osoby nie doświadczyły wolontariatu, mogą rozmawiać o tym, co myślą o pomaganiu innym i korzyściach z tego płynących. Poproś chętne osoby do podzielenia się na forum spostrzeżeniami z rozmowy.

Ćwiczenie 1 – Sonda na temat wolontariatu

10 min

Wyznacz w klasie linię (możesz zaznaczyć taśmą malarską), gdzie na jednym biegunie będzie stwierdzenie „zgadzam się”, na przeciwnym „nie zgadzam się” i przeprowadź sondę odczytując stwierdzenia z Załącznika nr 1. W zależności od tego, jak ustawią się uczniowie i uczennice, możesz przeprowadzić krótką dyskusję pytając: co sprawia, że bliżej jest im do danego stanowiska?

W podsumowaniu powiedz, że wolontariat służy nie tylko pomocy innym, ale powinien wzbogacić o nowe doświadczenia i kompetencje także samych wolontariuszy. Dlatego tak ważna jest indywidualna refleksja nad tym, by podejmowane działania były dostosowane do własnych zainteresowań i możliwości, a tym samym przynosiły jak największe korzyści wszystkim zaangażowanym stronom – zarówno odbiorcom naszych działań, jak i nam samym. Zwróć uwagę na rolę wolontariatu w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego; wspieraniu grup wykluczonych, dostrzeganiu problemów społecznych i wyzwaniach współczesnego świata (np. ekologii, migracji itp.).

Ćwiczenie 2 – Karty pomysłów

 15 min

Powiedz, że wolontariat to nie tylko zorganizowane akcje czy zbiórki, albo działanie np. w ramach organizacji pozarządowych. Wolontariat może być również działaniem, które przeprowadzimy np. w szkole czy społeczności lokalnej, na rzecz wybranej grupy, odpowiadając na jej potrzeby. Podziel uczniów i uczennice na kilkusobowe grupy. Poproś, aby wspólnie przedstawili pomysł na akcję wolontariacką w szkole. Każda grupa ma otrzymuje kartę pomysłu i pracuje nad nią wspólnie. Może skorzystać z przykładowych pomysłów na wolontariat lub przedstawić własny. Następnie każda grupa prezentuje pomysł na forum.

Ćwiczenie 3 – Lista Możliwości

 5 min

Przedstaw uczniom i uczennicom możliwości rozpoczęcia wolontariatu, poproś, aby zaznaczyli na liście kropką, która możliwość wydaje im się interesująca lub na którą by się zdecydowali jako pierwszy krok pracy jako wolontariusz/ wolontariuszka. Podsumuj, to co pojawiło się na liście.

Podsumowanie

 5 min

Na zakończenie rozdaj karteczki samoprzylepne, powiedz, że każda osoba może napisać na niej pytanie, które jej się pojawiło na temat wolontariatu po tej lekcji, przyklej wszystkie karteczki na tablicę. Możesz poprosić uczniów i uczennice, aby poszukali odpowiedzi na nie np. pytając wolontariuszy z Szkolnego Koła Wolontariatu lub nauczycielkę, która się nim opiekuje. Odpowiedzi mogą zostać przedstawione na kolejnej godzinie wychowawczej.

 Załączniki:

- Załącznik nr 1 – Sonda na temat wolontariatu – dla nauczyciela
- Załącznik nr 2 – Karta Pomysłu – - wydruk dla każdej grupy
- Załącznik nr 3 – Lista Możliwości – do przepisania na tablicę lub flipchart

Załącznik nr 1. Sonda na temat wolontariatu

1. Wolontariat to poświęcanie się dla innych.
2. Podczas wolontariatu można zdobyć wiele nowych kompetencji.
3. Bywa, że wolontariat to wyręczenie państwa.
4. Każda osoba powinna spróbować wolontariatu, bo to fajna przygoda.
5. Wolontariat jest ważnym działaniem obywatelskim.
6. Wolontariat wymaga zbyt dużo czasu.
7. Wolontariat jest niedoceniany społecznie.
8. Wolontariat to uzupełnienie działalności państwa.
9. Dzięki wolontariatowi, można lepiej zrozumieć innych.
10. Wolontariat nie jest dla każdego.
11. Czasem wolontariat może być kosztem samego/samej siebie.
12. Dzięki wolontariatowi, możemy nauczyć się współpracy z innymi.

Załącznik nr 2. Karta Pomysłu

Pomysł:	
Dla kogo? Grupa odbiorców	
Jak sprawdzicie potrzeby tej grupy?	
Na czym dokładnie miałoby polegać Wasze działanie?	
Gdzie znajdziecie sojuszników?	
Czego możecie się nauczyć realizując ten pomysł?	
Inne uwagi	

Przykładowe pomysły:

Zorganizowanie kampanii na ważny temat.

Przeprowadzenie lekcji/warsztatów na ciekawy temat.

Zbiórka karmy dla schroniska.

Turniej gier i zabaw.

Zmiana przestrzeni w szkole.

Pomoc młodszym uczniom w stołówce szkolnej lub świetlicy.

Załącznik nr 3. Lista Możliwości

1. Sprawdzę czym zajmuje się nasze Szkolne Koło Wolontariatu.
2. Zapiszę się do Szkolnego Koła Wolontariatu.
3. Zrealizuję własny pomysł na akcję wolontariacką wspólnie z kolegami i koleżankami w klasie.
4. Sprawdzę jakie organizacje pozarządowe/institucje działają w okolicy i czy nie potrzebują wolontariuszy.
5. Sprawdzę ofertę dla wolontariuszy na stronie internetowej gminy.
6. Sprawdzę możliwości e-wolontariatu (e-wolontariat.pl).
7. Dowiem się jakie akcje są stale przeprowadzanej w miejscowości czy szkole.
8. Dołączę do akcji, które są stale przeprowadzane w miejscowości czy szkole.
9. Dowiem się o możliwościach wolontariatu międzynarodowego np. workcamps.
10. Potrzebuję jeszcze przemyśleć, czy jestem gotowa/gotowy na działanie jako wolontariusz/wolontariuszka.